

BOGANMELDELSE

Hans Jørn Søberg

Trivsel og mistrivsel – mellem offergørelse og kompetencegørelse

Lars Qvortrup og Karen Wistoft, Dafolo, 2024.

Når to så rutinerede og markante forskere tager livtag med et af tidens mest omtalte begreber – *mistrivsel* – er forventningen, at bogen adskiller sig fra simple kausalitetsforståelser og indeholder et systematisk og løsningsorienteret blik på væsentlige synsvinkler og perspektiver – og det gør den.

Temaets brede samfundsmæssige relevans afspejler sig i bogens meget brede målgruppe. Bogen henvender sig til alle, der professionelt beskæftiger sig med børn og unge, træffer beslutninger om børn og unge på forskellige niveauer samt alle der i forskellige medier giver udtryk for generelle beskrivelser af børn og unge. Endelig henvender den sig også til forældre.

Bogens struktur udgøres af fem kapitler med følgende overskrifter:

1. Den store mistrivselstsunami: Sådan blev mistrivsel en offentlig sandhed
2. Hvad mener vi, når vi siger trivsel og mistrivsel?
3. Hvad ved vi? Trivsel og mistrivsel ifølge forskningen
4. Digitale medier, skærme, trivsel og mistrivsel
5. Hvad kan vi gøre?

På tværs af kapitlerne søger forfatterne at give svar på, hvorvidt trivsel for vor tids børn og unge er i frit

fald, og om det er rigtigt, at problemerne med mistrivsel alene skyldes ydre samfundsmæssige vilkår eller faktorer.

Grundtanken i bogen er, at trivsel og mistrivsel beror på tre faktorer, der indgår i et komplekst spil: ydre vilkår, individuelle kognitive og affektive indstillinger og kollektive diskurser eller semantikker. Ud fra denne grundforståelse indeholder bogen en grundig gennemgang og analyse af aktuel forskning på området, herunder en forklaring på de store forskelle, der tilsyneladende er i de forskellige undersøgelses resultater. Bogen rummer herudover et særligt blik på digitale medier samt et bud på, hvad der kan arbejdes med fremadrettet, for at så mange børn og unge som muligt kommer til at leve et godt liv i det komplekse samfund, de befinder sig i.

Grundtonen i bogen er optimistisk. Det står generelt ikke så slemt til med børns og unges trivsel, som man kunne få indtryk af, selvom der specifikt er udfordringer, der kalder på intervention. At se unges trivsel og mistrivsel som fremkommende i et brydningsfelt mellem ydre vilkår, individuelle indstillinger og kollektive diskurser mere end noget, der automatisk fremkaldes af bestemte samfundsvilkår, virker på en gang stringent og befriende. Det lykkes for

forfatterne at folde denne grundtænkning ud, uden at falde i grøften med "nutidens unge er bare mere pivede". Bogen indeholder en række gode og realiserbare strategier for arbejdet med og omkring børn og unge.

Bogen er som fagbog relativt letlæst. Eneste forstyrrelse er, at bogens grundforståelse gentages mange gange og dermed kommer til at fremstå mere som en

sammenstilling af selvstændige kapitler end som en samlet fremstilling.

Bogen udgør en vigtig modfortælling til de forsimplede og generaliserede narrativer, der præsenteres i mediebilledet, og derfor er det en vigtig bog.

Bogen kan varmt anbefales til alle med interesse for børn og unges trivsel.